

Gör Det Själv

SVÅRIGHETSGRAD

Här behöver du hålla tungan rätt i mun. Men om du följer ritningarna på nästa sida är det inte så svårt.

LÄTT

SVÅRT

TIDSÅTGÅNG

En helg inklusive torktid.

PRIS

Det beror på träet. Valnöt och lönn, som vi använder här, är relativt dyra träslag.

Skärbräda i 3D

Om du verkligen vill visa vad du kan i snickarverkstaden, **så ska du göra en skärbräda i tre dimensioner!** Det är inte lätt, men resultatet kommer att imponera på alla som gästar ditt kök.

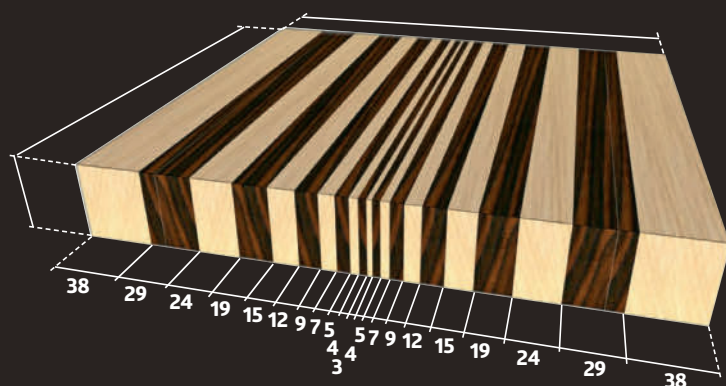
Det här är något av en konstform. Något som används för att imponera på nätet. Och en skärbräda med snygga 3D-mönster är riktigt imponerande! En 3D-skärbräda utstrålar snickarglädje och bra hantverk och har du en dröm om att pröva dina krafter med avancerat träarbete är en skärbräda bra att börja med. Här visar vi dig grunderna till en relativt enkel skärbräda.

På internet kan du hitta massor av ritningar och instruktionsvideor för mer avancerade mönster och effekter. Vår 3D-skärbräda är tillverkad i en riktig snickarverkstad med professionell utrustning som bordscirkelsåg, planhyvel, bandsåg och så vidare. Det gör självklart jobbet lättare, men det kan också göras med mindre avancerade verktyg som en bra cirkelsåg med styrskenor. □

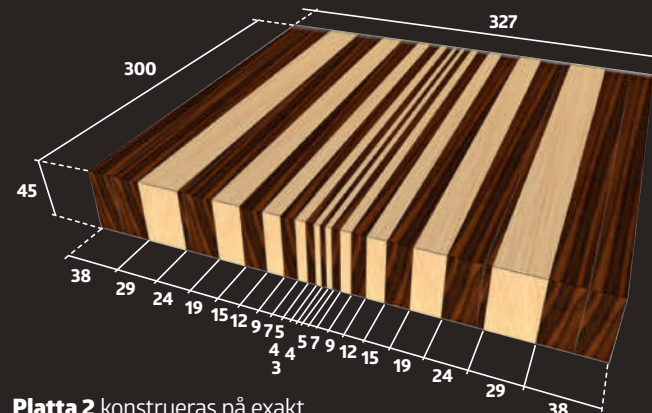
HÅLL DIG TILL RITNINGEN

Här har vi valt ett rätt enkelt, optiskt vilseledande schackmönster bestående av två träslag, lönn och valnöt. Träet sågas i stavar med olika tjocklekar och limmas sedan ihop till två plattor. Dessa plattor sågas sedan i nya stavar som limmas ihop till den färdiga skärbrädan.

Följ ritningen noga och se till att inte blanda ihop stavarna till plattorna. Till höger kan du se den färdiga skärbrädan med mönstret. Måtten, i millimeter, beskriver hur tjock varje stav är. De sågas till i större storlek, 2-3 mm större, eftersom de ska slipas och hyvlas så att de till slut har de mått som ritningen visar.

Platta 1 består av kombinationen lönn, valnöt, lönn och så vidare. Stavarna limmas ihop. Här anges de slutliga måtten på stavarna.

Platta 2 konstrueras på exakt samma sätt, men tvärtom. Det vill säga valnöt, lönn, valnöt och så vidare.

Stavarna sågas till

Var noga med att såga stavarna så de blir något bredare (2-3 mm) än vad som anges på ritningen. Vi använder en bordscirkelsåg och en bandsåg för att såga. En cirkelsåg kan också användas.

Följ ritningen noggrant och se till att inte blanda ihop stavarna. För att få rätt mönster och 3D-utseende behöver stavarna placeras i exakt rätt ordning i två rader, med omväxlande lönn och valnöt. Jämför med ritningen.

Träet sågas till stavar. Detta är helt klart lättast att göra med en bordssåg, men du kan även använda en cirkelsåg med styrskena.

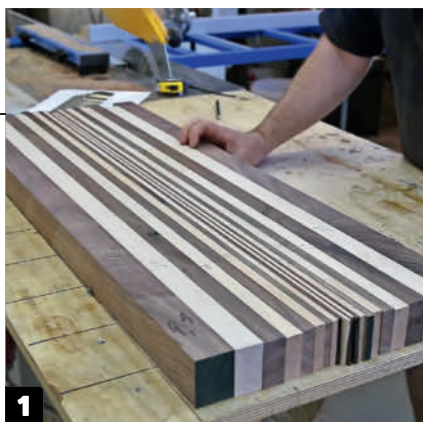

Stavarna slipas till rätt tjocklek. Vi använder en fräs till det – en professionell maskin som brukar finnas i de flesta snickarverkstäder. Det finns riktigt bra fräsar för cirka 1500 kronor.

Plattorna monteras ihop med stavarna

Nu är alla träbitar utskurna och vi har 42 trästavar i olika tjocklekar – 21 i lönn och 21 i valnöt. De ska nu limmas fast till två plattor i ett bestämt mönster, som du kan se enligt ritningarna på föregående sida.

Plattorna limmas ihop med vanligt trälim och pressas ihop under hårt tryck under ett dygn. Använd rikligt med skruvtvingar!

1

Lägg ihop stavarna. Lägg ut dem så att det blir två plattor med omvänt mönster till varandra. Den ena plattan slutar med valnöt på båda sidorna och den andra slutar med lönn på båda sidorna.

2

Applicera lim på alla ytor. Vi lägger på limmet med en roller. Pressa ihop träet med skruvtvingar. Det ska vara maximalt 20 centimeter mellan tvingarna.

Stavarna sågas ut och limmas igen

Limmet i de två plattorna har härdnat och ska nu sågas till 21 stavar, med olika tjocklek. Vår slutliga skärbräda ska ha valnöt i mitten och därför behöver vi 11 stavar från platta 2 och 10 från platta 1. Stavarna sätts sedan ihop till det slutliga mönstret. Lägg stavarna i rätt ordning, annars kommer 3D-mönstret att gå förlorat.

Se ritningarna på föregående sida – det är lättare än man kan tro.

1

Såga ut tjocka stavar. Av varje platta ska det sågas ut fem tjocka stavar, 15 till 33 mm. Det görs med cirkelsåg. De tunna stavarna, från 3 till 12 mm, sågas ut med en bandsåg.

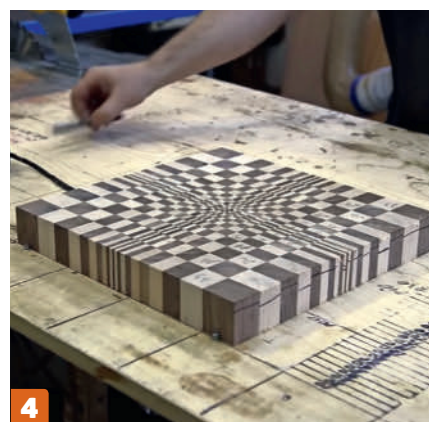
2

Såga ut tunna stavar. De tunnare stavarna, 11 stycken från 3 till 12 mm, sågas ut med en bandsåg.

3

Alla stavar är utsågade. Här ligger de 21 stavarna, från tunna till tjocka. Vi är snart redo att limma fast dem för att få det slutliga mönstret. Skriv ned tjockleken på träet med en blyertspenna, så att du kommer ihåg.

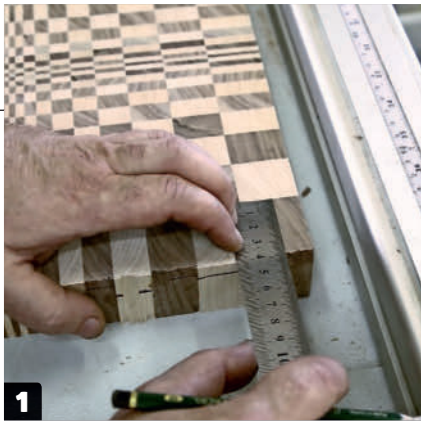
4

Den slutliga ordningsföljden. Läs ritningarna igen och placera stavarna i rätt ordningsföljd. Valnöt, lönn, valnöt, lönn och så vidare. Limma ihop träet på samma sätt som tidigare.

Skärbrädan sågas till

Vi har gjort skärbrädan något större än vad det tänkta slutmålet är, så att vi kan såga till kanterna på slutet.

Därefter ska brädet slipas slätt med slippapper i kornstorlek 120, liksom hörnen ska rundas. Det kan antingen göras med slippapper eller med en handöverfräs. Till slut ska skärbrädan smörjas in med linolja.

Slutmålet mäts upp. Vi markerar ut 33 millimeter som är det slutliga måttet på de yttersta stavarna, enligt ritningen.

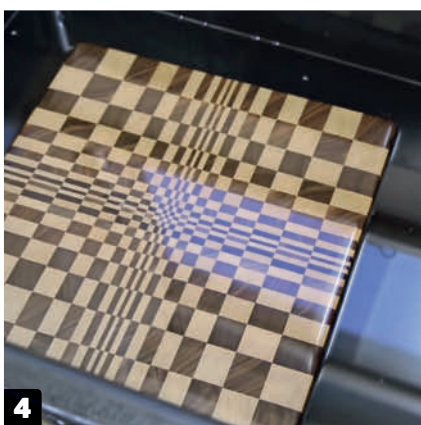

2 Överskjutande trä sågas bort. Vi använder återigen vår bordscirkelsåg och jämnar till alla fyra sidor på skärbrädan, så att de blir helt jämna.

Såga av några millimeter på alla sidor av skärbrädan. Du kan också använda en cirkelsåg.

Träet slipas. Vi använder en slipmaskin. Slipa först med ett grövre slippapper, med kornstorlek 80, och avsluta med kornstorlek 120 eller finare.

Skärbrädan oljas in. Vår 3D-skärbräda har fått sin slutliga form, den är slät och fin och ska nu behandlas med linolja för att därefter torka i 24 timmar.

TRE BRA DETALJER

Förutom en häpnadsväckande design finns det också flera smarta detaljer på vår skärbräda. Självklart är det helt upp till dig om du vill lägga till dessa detaljer till din skärbräda.

Fräs ut två handtag. För att göra skärbrädan mer hanterbar fräser vi ut handtag på två av skärbrädans sidor.

Vaxa träet. Vi använder 1:1-blandning av olja och bivax. Skärbrädan får två lager med en lätt mellanslipning.

Halksäkra skärbrädan. Skärbrädan förses med fyra silikonfötter på undersidan, en i varje hörn. Rostfria skruvar används.